

ÓKOR

Folyóirat az antik kultúráról

Megjelenik negyedévente

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Bács Tamás
Bencze Ágnes
Ferenczi Attila
Gabler Dénes
Grüll Tibor
Kalla Gábor
Kárpáti András
Kendeffy Gábor
Németh György

SZERKESZTŐSÉG

Böröczki Tamás
Dobos Barna
Esztári Réka
Tamás Ábel
Vámos Péter
Vér Ádám

veradam@gmail.com
okorportal.hu

1088 Budapest, Szentkirályi u. 16.
486-1527

MEGRENDÉLÉS:

veradam@gmail.com
Tel.: +36 30 826 6148
Egy szám ára 1600 Ft,
az éves előfizetés ára
2020-ban 4000 Ft

Kiadja a Gondolat Kiadó
1088 Budapest, Szentkirályi u. 16.
Tel.: 486-1527
e-mail: info@gondolatkiado.hu
gondolatkiado.hu
Tördelő Lipót Éva

ISSN 1589-2700

A lap megjelenését
a Nemzeti Kulturális Alap és
a Magyar Tudományos Akadémia
támogatta

Tartalom

Tanulmányok

- Acél Zsolt Dionysos, az érkező isten? 3
Előzetes megfontolások az Augustus-kori
elégiaköltészet Bacchus-alakjainak értelmezéséhez
- Bélyácz Katalin –
Nagy Árpád Miklós Periammata 26
Amulettek a korai athéni vörösalakos vázákon
- Simon Attila Idő és barátság Aristotelésnél 40
A *synétheia* fogalma
- Kerti Anna Emese Határátlépés, metamorfózis és identitásképzés 48
az *Aeneis*ben
A hajók átváltoztatása (IX. 77–158)
- Dobos Barna „A pénzre mi szükség?” 61
Ianus beszédének szatirikus vonásai
(Ovidius: *Fasti* I. 189–226)
- Illés Kornél András Abélard és Ovidius 72
Egy önironikus idézet a *Historia calamitatum*ban

Museion

- Hans Rupprecht Goette Egy újonnan felfedezett 79
Hadrianus-portré Budapesten

Textus

- Júda és Támár története Alexandriai Philón értelmezésében 86
Horváth Judit fordításában, Buzási Gábor bevezetőjével és jegyzeteivel

Könyvek

- Kóthay Katalin Anna: *A gamhudi koporsók és múmiadíszek. Egy egyiptomi temető leletei a Szépművészeti Múzeumban* (Schreiber Gábor) 100

A címlapon: Hadrianus császár (Kr. u. 117–138)
márványszobrának részlete Kyrénéből (Libia), Kr. u. 117–125 körül.
British Museum, London, ltsz.: 1861,1127.23
(a kapcsolódó cikket lásd a 79. oldalon)

A címlap belső oldalán: Márvány síremlék részlete Acharnaiból
(Athén), Kr. e. 4. század közepe. Metropolitan Museum,
New York, ltsz.: 48.11.4.

A hátsó borítón: Hadrianus márvány mellszobrának töredéke,
Kr. u. 137–138 körül. Budapest, Szépművészeti Múzeum, Antik Gyűjtemény
(fotó: Mátyus László – a kapcsolódó cikket lásd a 79. oldalon)

Török László

(1941–2020)

Nem a nagy tudósról, akadémikusról, a régészettudomány, az egyiptológia és a nubiológia nemzetközi hírű kutatójáról szeretnénk itt megemlékezni – megteszik helyettünk mások. Nem a hazai ókortudomány színvonalának növeléséért, nemzetköziesítéséért és permanens belső dialógusának életben tartásáért fáradhatatlanul küzdő tudományszervezőről – erre is akad majd jelentkező. Nem a ragyogó műveltségét elegánsan megcsillantó, és közben minden beszélgetőpartneréhez figyelmesen odaforduló társasági emberről – bízhatunk benne, hogy lesznek, akik megírják személyes emlékeiket. De még csak nem is egyszerűen folyóiratunk rendszeres szerzőjéről, aki átfogó tanulmányok sorával járult hozzá ahhoz, hogy fajsúlyos ókortudományi periodikaként tarthassuk számon az épp most nagykorúvá váló *Ókort* – ezeket könnyedén megtalálhatják archívumunkban: érdemes fellapozni őket. Nem. Akiről most megemlékezünk, az Török László, folyóiratunk és az általunk képviselt tudományeszmény barátja. Nehéz szavakat találni arra, hogy mennyire fog hiányozni az a folyamatos támogató jelenlét, amelynek kisebb és nagyobb jeleiből mindig megosztottunk egymással egyet-egyet a szerkesztőségi üléseken. Olyan gesztusok jutnak eszünkbe, mint amikor az általa rendezett kopt kiállításon – erről interjút közzeltünk vele a kiállítás apropóján kiadott tematikus számunkban (2005/1–2) – úgy nyomta a kulturális miniszter kezébe az *Ókort*, hogy a *Hócipő* fotósa lencsevégre kaphassa, és aláírhatta: „Jókor!” Vagy amikor egyikünket otthonába invitált, hogy lakás-tárlatvezetés keretében személyesen nyújthasson át egy újabb monumentális kéziratot. Vagy amikor azt a javaslatot tette az általa elnökölt Ókortudományi Társaság választmányának, hogy kivételesen egy folyóirat – éppen az *Ókor* – kaphassa a pályájuk *akméjában* járó ókorkutatókat illető Marót Károly-díjat. Nem folytatjuk. Csak még annyit: köszönjük. Soha nem felejtjük!

Az *Ókor* szerkesztői